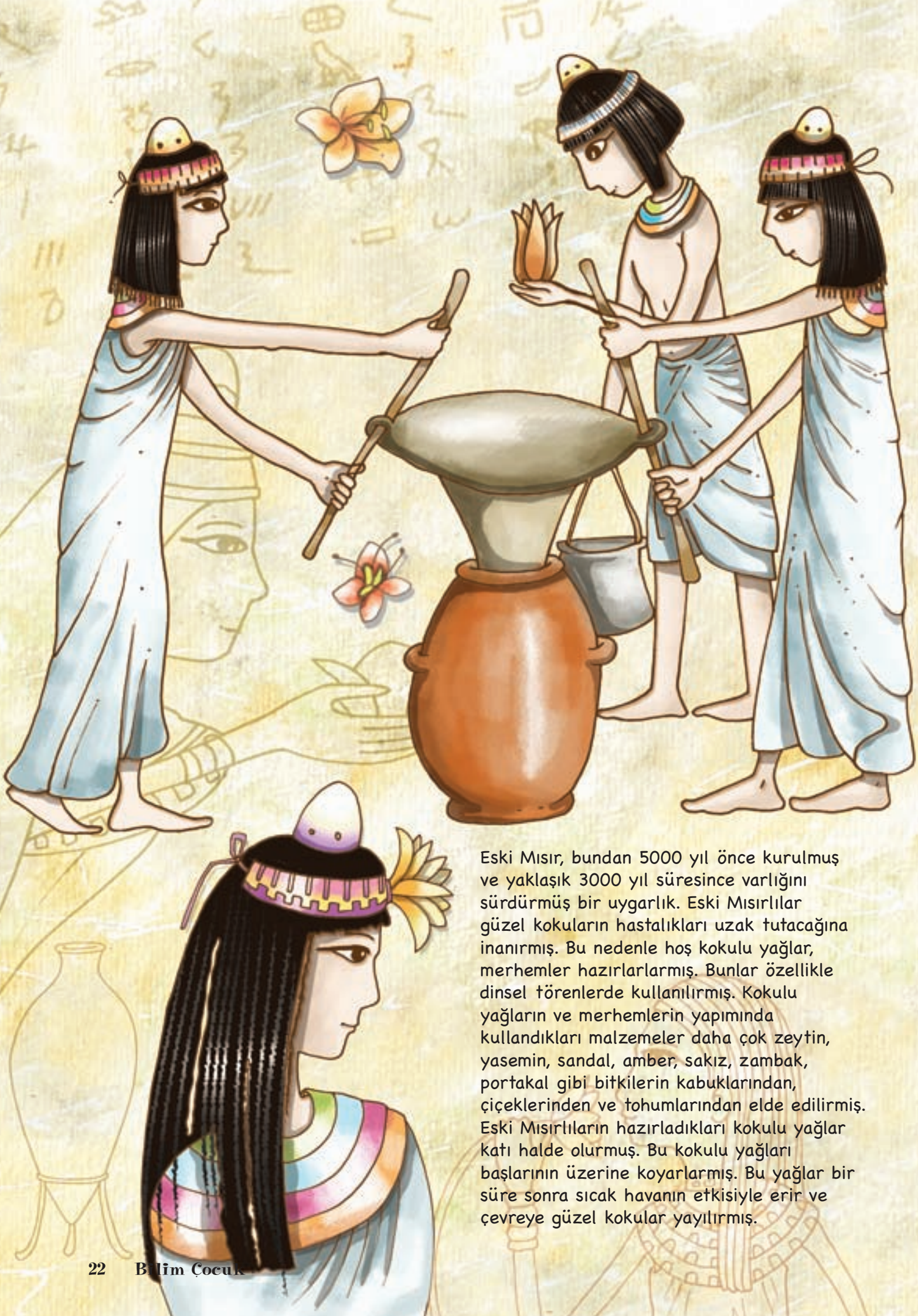

Tarih Boyunca Parfüm

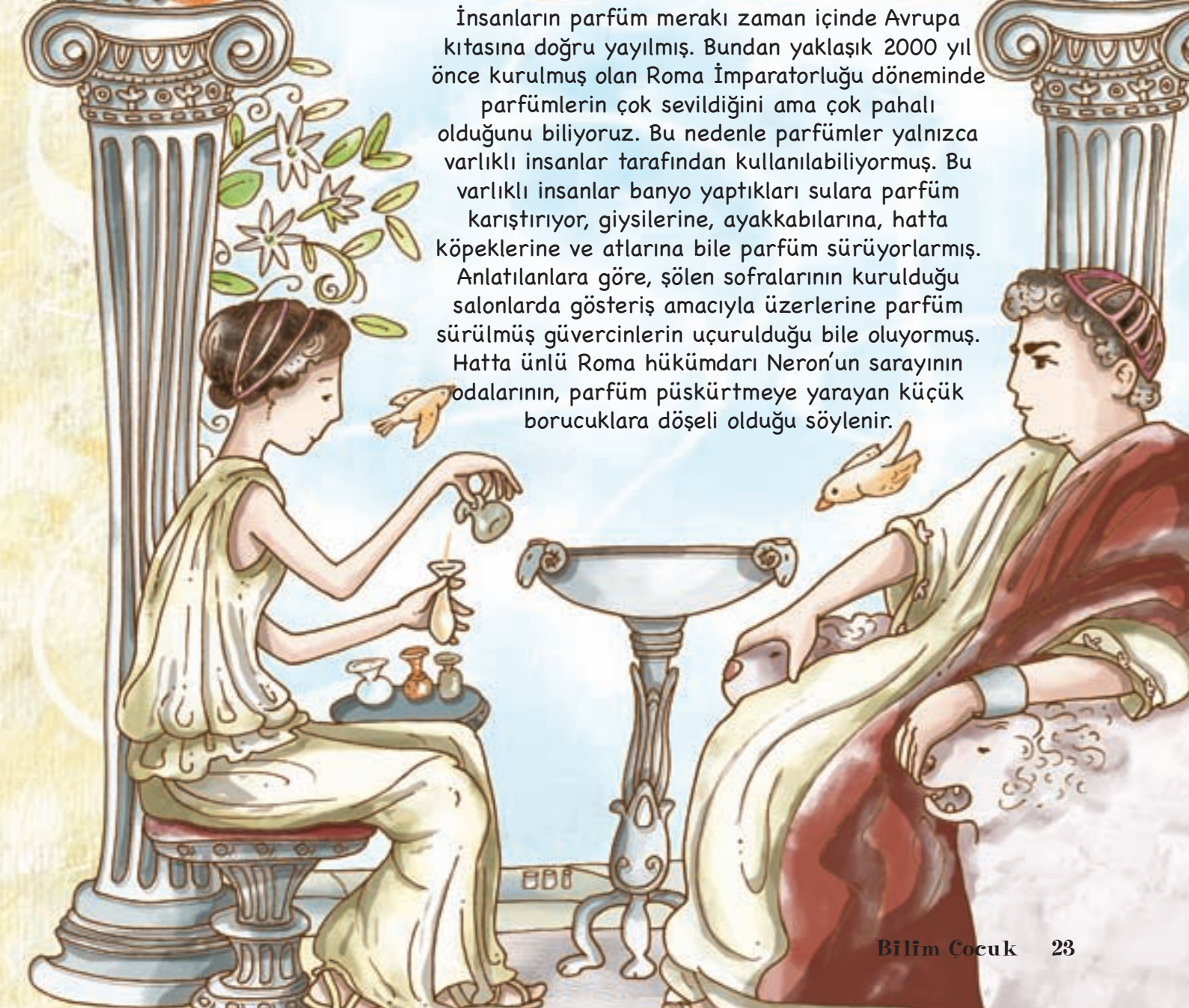
İlk parfümü kimin yaptığı bilinmiyor. Ama parfümün binlerce yıllık bir geçmişi var. Tarih öncesi dönemlerden bu yana insanlar güzel kokulardan hoşlanmış. Hoşlarına giden kokular elde etmek için kimi zaman çok ilginç malzemeleri birbiriyle karıştırmışlar. Parfümler zaman içinde fabrikalarda üretilmeye başlanmış. Ayrıca parfüm yapımında doğal malzemelerin yanı sıra laboratuvarda elde edilen kimi yapay malzemeler de kullanılmaya başlanmış. İşte parfümün öyküsü...

Eski Mısır, bundan 5000 yıl önce kurulmuş ve yaklaşık 3000 yıl süresince varlığını sürdürmüş bir uygarlık. Eski Mısırlılar güzel kokuların hastalıkları uzak tutacağına inanırmış. Bu nedenle hoş kokulu yağlar, merhemler hazırlarlarmış. Bunlar özellikle dinsel törenlerde kullanılırmış. Kokulu yağların ve merhemlerin yapımında kullandıkları malzemeler daha çok zeytin, yasemin, sandal, amber, sakız, zambak, portakal gibi bitkilerin kabuklarından, çiçeklerinden ve tohumlarından elde edilirmiş. Eski Mısırlıların hazırladıkları kokulu yağlar katı halde olurmuş. Bu kokulu yağları başlarının üzerine koyarlarmış. Bu yağlar bir süre sonra sıcak havanın etkisiyle erir ve çevreye güzel kokular yayılırmış.

Bundan yaklaşık 2500 yıl önce kurulmuş olan Eski Yunan Uygarlığı'nda güzelliğe ve temizliğe büyük önem verilirmiş. Eski Yunanların vücudun hemen her bölümü için ayrı bir koku kullandığı anlatılıyor. Örneğin, bacaklarına hurma yağı, kollarına nane yağı, kaşlarına ve saçlarına mercanköşk yağı, dizlerine ve boyunlarına da kekik yağı sürüyorlarmış. Eski Yunanlar ellerini kille temizlerlarmış. Kil, bir anlamda bugünkü sabun yerine kullanılan bir temizlik malzemesiymiş. Güzel kokması için kilin içine kokulu yağlar karıştırırlarmış. Sıvı parfümleri ilk olarak üretenler de Eski Yunanlar olmuş. Parfüm yapımında en sık kullandıkları malzemeler gül, sakız, safran, tarçın, menekşe, sandal, Hint sümbülü gibi bitkilermiş.

İnsanların parfüm merakı zaman içinde Avrupa kıtasına doğru yayılmış. Bundan yaklaşık 2000 yıl önce kurulmuş olan Roma İmparatorluğu döneminde parfümlerin çok sevildiğini ama çok pahalı olduğunu biliyoruz. Bu nedenle parfümler yalnızca varlıklı insanlar tarafından kullanılabiliyormuş. Bu varlıklı insanlar banyo yaptıkları sulara parfüm karıştırıyor, giysilerine, ayakkabılarına, hatta köpeklerine ve atlarına bile parfüm sürüyorlarmış. Anlatılanlara göre, şölen sofralarının kurulduğu salonlarda gösteriş amacıyla üzerlerine parfüm sürülmüş güvercinlerin uçurulduğu bile oluyormuş. Hatta ünlü Roma hükümdarı Neron'un sarayının odalarının, parfüm püskürtmeye yarayan küçük borucuklara döşeli olduğu söylenir.

Parfüm yapımının tarihinde, Arap dünyasının da ayrı bir yeri var. Arap kimyacılar, parfüm üretiminde kullanılan çeşitli araçlar geliştirmişler. Bunun yanı sıra parfüm yapımını ve parfüm yapımında kullanılan maddeleri ve karışımları anlatan kitaplar yazmışlar.

1200'lü yıllarda İstanbul ve Venedik parfüm ticaretinin iki önemli merkezi haline gelmiş. Daha sonra bu merkez Paris'e kaymış. Anlatılanlara göre o dönemlerde Paris'te sokaklar pek temiz değilmiş ve kanalizasyon kokusundan geçilmiyormuş. Kentlerde, kirli sulardan kaynaklanan salgın hastalıklar görülmeye başlanınca halka açık banyolar kapatılmış. Ancak yeni bir temizlik yöntemi bulunması gerekiyormuş. İşte parfüm tam bu sırada insanların yaşamına girmiş. İnsanlar vücutlarını parfümlü bezlerle temizlemeye başlamışlar. Saçlarını da yıkamak yerine kokulu pudralarla tarıyorlarmış. Ayrıca kötü kokuları gizlemek için giysilerinin altına koku keseleri de dikeyorlarmış. Pek çok kişi sokaklardaki kötü kokuları duymamak için de ellerinde çiçek buketleri alıp dışarı çıkıyormuş. İşte tüm bu nedenler parfüm kullanımını o dönemde yaşayan Parisliler için neredeyse bir zorunluluk haline getirmiş. Bu da Fransa'da parfüm konusunda çok çalışma yapılmasıyla sonuçlanmış.

20. yüzyıla gelindiğinde, laboratuvarlarda yapay koku maddeleri üretilmeye başlanmış. Bu, parfüm dünyasında neredeyse bir devrim olmuş. Böylece parfümün günümüze değin uzanan altın çağı da başlamış. Parfüme olan ilginin giderek artması, parfüm şişelerinin ve ambalajlarının tasarımını da özel bir iş kolu haline gelmesini sağlamış.

Bakalım parfümün yüzyıllardır süren öyküsünde gelecekte neler yer alacak?